

STADSTHEATERS

polen komen er opnieuw bij maar nu vanuit een veel bredere Gentse context gedacht.

DE CORTE: Wij concentreren ons in de eerste plaats op onze twee kerntaken: het grote repertoiretheater – er is niemand in de stad die deze taak wil overnemen – en voor Arca bouwen wij een profiel uit dat de collega's niet als bedreigend zien. We stellen vandaag vast dat diegenen die zich toen tegen ons verenigden, nu de integriteit van onze bedoelingen inzien en spontaan vanuit een artistieke impuls contact zoeken (Kopergietery, Victoria, Het muziek Lod, DAS...).

VAN DER MEIREN: Toen ik in Arca begon, zat dat plateau op min 20. Ik heb daar in de eerste plaats een verbreding toegepast: jonge mensen binnengehaald, op verschillende kanalen tegelijk proberen programmeren,... Arca als een soort netwerk in het landschap. Je moet je tentakels uitsteken, gaan luisteren en voelen bij de mensen, zelf vragende partij zijn, niet bevraagd worden, je model zelf zoeken i.p.v. het van bovenaf opgelegd te krijgen. Er is al jarenlang sprake van samenwerking tussen de stadstheaters en nu lukt plots een coproductie met De bottelarij/KVS vanuit die kleine Arca-entiteit, nl. *Diep in de aarde, dieper in uw gat* van Jeroen Olyslaegers.

DE CORTE: Toch gaat het allemaal heel snel: een samenwerking met de Kopergietery, wie had dat in 1999 gedacht? We doen dat niet om politieke redenen, omdat het 'goed staat', maar omdat er een artistieke noodzaak is. Door te kiezen voor het tweepolenmodel hebben wij een duidelijker, meer integer profiel gekregen. Uiteindelijk zijn wij een van de grote stadstheaters. De bottelarij/KVS heeft misschien een wat aparte functie omdat het Nederlandstalig theater in Brussel een specifieke positie heeft. Ons 'soortelijk gewicht' in Gent is heel groot, te vergelijken met dat van Het Toneelhuis in Antwerpen. In Arca willen wij daarom zwaar investeren; zowel artistiek als wat het publiek betreft werken we er aan een gestage, duurzame opbouw.

VAN DER MEIREN: Dat investeren gebeurt op verschillende manieren: werken met jonge makers, via coproducties, via de *Grensbewoners*-projecten, waarin we nog-niet-afgestudeerden begeleiden; alles op een rustige manier. We kiezen niet voor de een of andere hippe regisseur die we het volgend jaar liever kwijt zijn; het werk moet op termijn vruchten afwerpen.

DE CORTE: Dat is heel delicaat; we mogen die jonge mensen niet doodknuffelen. Als de stadstheaters zich voor jong werk openstellen, valt de drive om 'daar nog tegen te zijn' weg. De Blauwe Maandag Compagnie is ontstaan uit een reactie tegen de KNS. Je moet die mensen daarom in hun artistieke waardigheid laten en ook de eindigheid van de samenwerking durven vooropstellen. Het is niet de bedoeling om hen in economische termen 'over te nemen'. De twee partijen moeten er beter van worden. Wij doen dit niet omdat we veel geld hebben, maar omdat we hen nodig hebben. Zij komen hier voor een project, laten hun kiemen achter, gaan weer weg en keren misschien een jaar of twee jaar later weer terug.

VAN DER MEIREN: Je kan goed werken in zo'n kleine entiteit, onder de grote noemer Publiektheater. Dat is een gigantische luxe. Promotie en andere dingen kunnen voor ballast zorgen tijdens een werkproces; die last wordt je door anderen ontnomen. Je hebt niet de rompslomp van de grote machinerie. Je bent gewoon aan het werk en dit grote huis heeft letterlijk vijftiengint deuren.

MARTINE DE GOS: Het komt erop aan die jonge makers voldoende te begeleiden, opdat ze hun artistieke autonomie kunnen behouden. Het verschilt van groep tot groep waar je de normen legt: dat steunt op een afspraak tussen de groep en de instelling. Je gaat niet uit van een 'het is nu eenmaal zo'. Elke artistieke doelstelling bepaalt haar eigen werknormen en haar eigen grenzen.

De grote structuur

DE CORTE: Wie hier komt werken is vaak verrast door wat hier allemaal mogelijk is. Men denkt dat de repetitie hier om 9 u begint als de technicus het licht aansteekt en dat ze stopt als hij een boterham gaat eten. Men denkt dat alles vastligt in budgetten en toestanden. Dat is natuurlijk wel zo, maar dat vastleggen creëert meer flexibiliteit, dat is een stevig kussen waarop je heel zacht kunt vallen. Dat is het voordeel

van de grote structuur, waar Domien over spreekt. Bij de productie *Firenze* hebben wij een debat georganiseerd omtrent asielbeleid met Prof. Vermeersch en vertegenwoordigers van Justitie, Ambtenarenzaken, enz. waarop – op een zondagochtend – honderd man aanwezig was. In een kleine structuur zou je je hele werking daarop moeten afstemmen, terwijl bij ons ondertussen *Nachtwake* in de Minnemeers repeteerde en daar geen hinder van ondervond.

VAN DER MEIREN: Ik heb nog nooit zo persoonlijk kunnen werken als in de grote structuur van de bottelarij/KVS, waar je die 'zachte aanwezigheid' van Jan Goossens of van Hildergard De Vuyst voelt. Alles hangt ervan af met wie je werkt en welk referentiekader je geboden wordt. Zij hebben mij b.v. voorgesteld om met kostuumontwerpster Lieve Pynoo te werken: ik kende haar niet, ben de confrontatie aangegaan en het klikte; zonder dwang wordt daar een productie artistiek in een bepaalde richting geduwd, terwijl je toch je autonomie behoudt.

DE CORTE: Wij hebben nagedacht over wat een stadstheater eigenlijk is. Je moet als stadstheater een artistieke motor zijn in het theaterlandschap, zeker in een stad als Gent die een rijke culturele dynamiek heeft. Je moet je ook op een correcte manier verhouden met de bestuurders van stad en provincie. Zij discussiëren op dit moment over hun eigen kerntaken. Ik heb er de afgelopen tijd veel energie in gestoken om hen duidelijk te maken dat cultuur een van die kerntaken is. Je moet een stuk willen meegaan in die discussie, zelfs al sta je niet 100% achter hun beleidsplan. Als zij zich nu dus buigen over de problematiek van het volktheater kunnen wij onze competentie aanbieden. Wij kunnen als denktank fungeren in artistieke materies en zo een vrij grote stempel drukken op het cultureel beleid van een stad. Als zij over theater spreken, kunnen ze niet meer om ons heen. Omgekeerd doen wij inspanningen naar hen toe. In onze educatieve werking bijvoorbeeld. Wij vinden dat we als stadstheater de taak hebben aan opvoeding te doen: wij gaan met leraren praten, we hebben een overeenkomst met een uitgeverij om het lessenpakket in het middelbaar onderwijs te 'theatraliseren', d.w.z. het weg te halen uit het literatuurhokje. Je moet je met je overheden op een correcte, niet-oppositionele, niet-vijandige manier verhouden. Op dezelfde manier respecteren wij onze collega's. Dat schept evenwicht in het Gentse theaterlandschap. Dan krijg je met iedereen in dat veld een relatie en het mooie is dat er uit dat respect samenwerkingen ontstaan.

De Getemde Feeks PUBLIEKSTHEATER GENT
FOTO LUK MONSAERT

